

La Càtedra d'Economia Local i Regional de la URV ha estudiat l'evolució socioeconòmica de les dos comarques, que han recuperat la productivitat, han reduït l'atur i han aconseguit establir i incrementar, respectivament, la població després de la covid

Evolució “optimista” a la Ribera d'Ebre i el Baix Ebre després de la pandèmia

Baix Ebre i Ribera d'Ebre A. Capilla

La Càtedra d'Economia Local i Regional (CELIR) de la Universitat Rovira i Virgili (URV) ha analitzat l'evolució socioeconòmica del Baix Ebre i la Ribera d'Ebre després de la pandèmia, en què s'han pogut constatar uns “senyals optimistes”. Així ho ha assenyalat Miquel Àngel Bové, el director de la Càtedra que ha apuntat que en les dos comarques s'ha “recuperat el mercat de treball, i la demografia ha crescut notablement al Baix Ebre i s'ha estabilitzat a la Ribera d'Ebre”. Cal recordar, però, que es tracta de dos comarques que tenen més població envellida que la mitjana catalana. Tanmateix, l'arribada de nova indústria i el foment del valor afegit són dos grans reptes que tenen al davant les comarques on es presenta este escenari “optimista”.

Segons l'informe presentat per la Càtedra de la URV, a la Ribera d'Ebre, el producte interior brut (PIB) ja es mostrava més “inestable que a la resta de Catalunya l'any 2019”, afirma Pau Galiana, doctor en economia i empresa per la URV i sotsdirector de CELIR. Esta tendència a la baixa es va veure encara més afectat l'any 2020,

Imatge d'un jove treballant en una indústria. / URV

a causa de la pandèmia, quan el PIB va caure un 23,1 %, més del doble de la mitjana catalana (-10,5 %). Galiana relaciona esta davallada amb la dependència del sector industrial i econòmic de la comarca amb el “monocultiu nuclear”. Una tendència que va repetir-se en el cas del PIB per habitant, tot i que l'investigador apunta que este càlcul es veu afectat per la producció nuclear a la regió. Com no disposen de les dades del 2021 i

2022, els investigadors apunten que caldrà veure si la recuperació va en la línia de la resta de comarques o bé continua el descens apuntat.

Res a veure amb l'evolució econòmica viscuda al Baix Ebre. Mentre que el 2019, el Baix Ebre va superar Catalunya amb un creixement del PIB d'un 4,4 %, per sobre de la mitjana del país; el 2020, la caiguda va ser menor (-8,8 %) que la mitjana catalana (-10,5 %). Davant les “bones xi-

fres pre-pandèmiques i en pandèmia fan que no siga gens descartable que l'extrapolació del creixement del PIB seguisca la línia de l'economia catalana els anys 2021 i 2022, o fins i tot, siga més accelerada”, indica Galiana.

S'ESTABILITZA LA POBLACIÓ A LA RIBERA D'EBRE Pel que fa a la demografia, una de les bones notícies que es trasllada d'este informe és el fre del despoblament a la Ribera d'Ebre, que manté xifres de població molt estables després d'un lleuger repunt el 2020: ha sumat 39 persones en els darrers tres anys. Així i tot, el sotsdirector del CELIR ha assenyalat que “tot i que no s'ha perdut població, tampoc s'ha recuperat. Tanmateix, hi ha hagut fluctuacions entre poblacions: s'ha incrementat el nombre d'habitants a Móra la Nova, Rasquera o Tivissa, però ha decrescut a Móra d'Ebre, Ascó i Vinebre, per exemple”. De nou, una situació que contrasta amb la del Baix Ebre, que ha experimentat un augment de la població de 1.962 habitants en els darrers tres anys, tot i que sense igualar encara el seu pic històric de 82.000 habitants. Aquí,

Galiana ha determinat que “tots els municipis han incrementat el padró excepte Xerta, Aldover i Alfara de Carles”. D'altra banda, les dos comarques presenten una “marcada” taxa d'envelliment que supera la mitjana catalana (133): a la Ribera d'Ebre, l'envelliment de la població està molt agreujat amb 214 habitants de més de 65 anys per cada 100 de menys de 15.

OCUPACIÓ A L'ALÇA La reducció de l'atur registrat, tant a la comarca del Baix Ebre com a la Ribera d'Ebre, mostra una tendència positiva i de superació respecte de les dificultats experimentades durant el pic de la pandèmia. A la comarca de la Ribera d'Ebre, es va mostrar un comportament menys favorable en termes d'afiliacions a la Seguretat Social el 2020, que ha posat de manifest els reptes específics de la comarca que ha hagut de superar en el context econòmic posterior a la pandèmia. Tanmateix, la taxa d'atur registrat és més positiva el setembre de 2023, amb 946 aturats, que abans de la pandèmia, quan hi havia 1.123 persones registrades el 2019. Al Baix Ebre s'ha registrat un augment signi-

La renda bruta mitjana situa vuit municipis ebrencs entre els deu més pobres de Catalunya l'any 2021

Vuit municipis de les Terres de l'Ebre estan entre els deu més pobres de Catalunya. Així ho determinen les dades publicades recentment per l'Agència Tributària, corresponents a l'any 2021 i que entén la pobresa com a renda bruta mitjana dels seus habitants -la suma dels salaris, les pensions i altres ingressos, com els rendiments per valors. Estes dades, però, fan referència a municipis de més de 1.000 habitants.

El municipi que lidera la llista de la renda més baixa és Batea, amb 18.034 euros, seguit d'Horta de

sant Joan, amb 20.742 €. Després de Batea i Horta hi ha dos municipis lleidatans de la comarca del segrià: Serós (20.798) i Aitona (21.140), per continuar amb els municipis ebrencs que completen el rànquing: Sant Jaume d'Enveja (21.752), Camarles (21.857), Santa Bàrbara (22.262), el Perelló (22.316), l'Aldea (22.359) i Ulldecona (22.421). Unes xifres que contrasten, clarament, amb els municipis més rics, que són els habituals de cada any: amb Matadepera liderant el rànquing, amb una renda bruta mitjana de 69.511

€, gairebé quatre vegades més que Batea.

El catedràtic d'economia aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, Josep Oliver, explicava a La Vanguardia, que una de les possibilitats d'esta concentració en un mateix territori dels pobles més pobres és que “hi ha més envelliment de la població”. I és que apunta que “com més envellida és la població, més possibilitats que la renda siga baixa, ja que les pensions que cobra la gent gran solen ser més baixes que els sous”. De fet, tant el

Montsià, com el Baix Ebre i la Terra Alta, les tres comarques on hi ha estos municipis, superen la mitjana catalana de persones més grans de 65 anys. Així, mentre a Catalunya esta població representa el 19%, a estes tres comarques se situa entre un 22 i un 29%.

Altres raons que relaciona Oliver amb la poca renda dels municipis ebrencs és que són llocs amb poca activitat industrial, que és el sector que concentra els sous més alts; i, en canvi, hi ha predomini d'activitat agrícola i també del sector serveis,

on els salaris són més baixos. En este sentit, el sotsdirector del CELIR, Pau Galiana, també assenyalava que “millorant el valor afegit de la indústria present en estes comarques es millorarien els salaris, i, per tant, també la renda disponible i estes xifres”, així com ha apuntat que s'ha de tenir en compte que en estes comarques hi ha més envelliment de població i també unes retribucions contributives més baixes, possiblement, per haver tributat al sector primari o haver sigut autònoms. ■